

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 343.137.5

DOI <https://doi.org/10.32838/TNU-2707-0581/2021.5/12>

Червінко М.В.

Львівський державний університет внутрішніх справ

СТАНДАРТИ ОБЛАШТУВАННЯ ТА ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ «ЗЕЛЕНИХ КІМНАТ»

Статтю присвячено аналізу наявних стандартів облаштування і технічного забезпечення «зелених кімнат» для проведення допиту дітей під час кримінального провадження. З'ясовано, що «зелена кімната» складається із двох окремих приміщень, які мають свої стандарти і виконують різні функції. У терапевтичному залі проводиться опитування дитини, тому основними вимогами до нього є належна звукоізоляція, забезпечення мікроклімату, наявність зручних м'яких меблів для дітей різного віку, приємне освітлення та естетичне оформлення «зеленої кімнати». Запропоновано облаштовувати терапевтичний зал за трьома основними напрямками: місце розташування «зеленої кімнати», облаштування входу до такої кімнати, шумоізоляція; мікроклімат кімнати (температура, освітлення, провітрювання); колір стін та обстановка кімнати. Звернено увагу на доцільність функціонування «зелених кімнат» на території чи у приміщенні, які належать шкільним або дошкільним навчальним закладам та передавати їх на баланс відділу чи управління поліції для зменшення часу на отримання дозволу і бронювання такої кімнати. Підкреслено необхідність запровадження електронного журналу бронювання «зеленої кімнати» і реєстрації осіб-учасників. Установлено, що виокремлення входу до «зеленої кімнати» від центрального входу до будівлі дає змогу уникнути зустрічі неповнолітнього з іншими учасниками кримінального провадження, а також захистити дитину від страху перед офіційною установою, вигляду ґрат тощо. Констатовано, що належна шумоізоляція надає дитині відчуття безпеки та інтимності, дозволяє довше утримати увагу дитини. Для забезпечення стабільного температурного режиму кімнати та очищення повітря запропоновано використовувати кондиціонери. Зазначено про важливість використання вікон із високими теплоізоляційними характеристиками із фрамугами чи кватирками. Виявлено, що обстановка кімнати повинна бути лаконічною, не містити багато деталей і зайвих предметів, які можуть відволікати дитину. З'ясовано, що у кімнаті мають бути наявними меблі та іграшки для дітей різного віку. До особливих вимог облаштування робочого приміщення «зеленої кімнати» слід віднести такі: можливість проведення виїзного судового засідання, забезпечення робочою зоною всіх присутніх та облаштування такої кімнати відео та аудіо записуючою апаратурою. Зроблено висновок про необхідність затвердження стандартів облаштування «зелених кімнат» у державних стандартах України.

Ключові слова: міжнародні стандарти; кримінальне провадження, дружнє до дитини; методика «зелена кімната»; особливості допиту малолітньої або неповнолітньої особи; місце проведення допиту неповнолітнього.

Постановка проблеми. Запровадження спеціальних практик впровадження дружнього до дитини правосуддя є однією із пріоритетних засад Стратегії реформування системи юстиції щодо дітей на період до 2023 року [1]. Методика «зеленої кімнати» є однією з таких практик, що дозволяє отримати відомості посткримінального характеру,

які мають значення для кримінального провадження, а головне – здійснити це без повторного травмування дитини. Приміщення, в якому слід проводити допит неповнолітньої чи малолітньої дитини, повинно бути належним чином облаштоване, надавати дитині відчуття спокою і комфорту, сприяти психологу чи працівнику ювенальної

превенції у налагодженні контакту. Ані мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй стосовно відправлення правосуддя щодо неповнолітніх («Пекінські правила»), ані жодні інші міжнародні стандарти чи національні нормативно-правові акти не встановлюють чітких вимог до облаштування так званих «зелених кімнат». Спільнота науковців і практичних фахівців самостійно розробляє тактику використання методики «зелена кімната» та вимоги до технічного забезпечення процедур процесуального інтерв'ювання.

З огляду на наявні в Україні «зелені кімнати» можна зробити висновок про те, що ці нечисленні кімнати є досить різними. Зокрема, в одному приміщенні практично немає меблів, проте є багато дрібних іграшок, в іншому – є меблі та іграшки, проте вони старі і зовсім не надають затишку у кімнаті. Обстановка деяких «зелених кімнат» часом відверто нагадує дитячу кімнату часів СРСР і далека від облаштування кімнат європейського зразка.

Відсутність стандартів і вимог до облаштування приміщень для роботи з дітьми може не дати очікуваних результатів. Тому розроблення і затвердження на законодавчому рівні детальних вимог до облаштування «зелених кімнат» є потрібним для забезпечення найкращих інтересів дитини.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання про участь неповнолітнього у кримінальному провадженні ставали предметом вивчення таких науковців, як О.Ф. Вакуленко, Ю.А. Комісарчук, О.О. Кочура, А.І. Кунтій, С.І. Марко, Н.М. Мирошніченко, В.В. Романюка, Д.М. Тичина, О.В. Федосова. Використання методики «зеленої кімнати» досліджували Н.П. Бочкор, Ю.Д. Винниченко, О.В. Даценко, О.М. Дуфенюк, Є.С. Зеленський, В.П. Кононець, І.С. Кравченко, К.Б. Левченко, Т.І. Мальована, В.А. Нестеренко, Г.Ю. Нікітіна-Дудікова, Т.Є. Семікоп, Г.М. Степанова. Праці зазначених авторів мають вагомe значення для розвитку окресленої проблематики, та попри це чимало питань залишилися відкритими для обговорення.

Формулювання цілей статті. Метою роботи є узагальнення наявних стандартів облаштування і технічного забезпечення «зелених кімнат», а також підготовка практичних пропозицій щодо вирішення проблем нормативного врегулювання використання таких кімнат працівниками Національної поліції під час кримінального провадження.

Виклад основного матеріалу. Термін «зелена кімната» науковці та практики використовують для означення не тільки відповідної методики, але і спеціального приміщення, призначеного для роботи із дітьми. Таку кімнату часто називають «кімнатою, дружньою до дитини» [7], «кризовою кімнатою, дружньою до дитини» [13; 14; 16], «кімнатою, дружньою до опитування дітей» [15] тощо.

Дружня кімната для проведення опитування – це спеціально спроектоване і підготовлене приміщення, яке має забезпечувати дитині почуття комфорту, сприяти встановленню контакту з особою, яка здійснює цю процесуальну дію [2, с. 13]. Станом на червень 2021 року в Україні функціонує 47 таких кімнат [3].

Обладнання кімнат, призначених спеціально для проведення опитувань дітей, має відповідати положенням міжнародних і регіональних стандартів із питань правосуддя, дружнього до дитини, зокрема у справах, пов'язаних із участю дітей-жертв і свідків злочинів [4, с. 22].

«Зелена кімната» для дітей – це дві суміжні кімнати: терапевтичний зал, в якому з дитиною працюють працівник правоохоронних органів, психолог, залучені фахівці з педіатрії, дитячої гінекології, психіатрії, педагогіки тощо; робоче приміщення для працівників підрозділів ювенальної превенції та залучених спеціалістів, з якого ведеться спостереження за поведінкою дітей (кімната для спостереження) [5, с.12]. Деякі науковці також називають цю кімнату технічною [6, с.119]. Між двома кімнатами повинно бути скло позавізуального спостереження і вмонтована відеоапаратура [5, с. 12].

I. Вимоги до облаштування терапевтичного залу «зеленої кімнати»

Н.П. Бочкор, О.В. Даценко, К.Б. Левченко зазначають, що під час облаштування терапевтичного залу мають дотримуватися основні стандарти, до яких вони відносять:

- 1) наявність належної звукоізоляції приміщення;
- 2) забезпечення мікроклімату (постійна температура і свіже повітря) за рахунок наявності витяжки і кондиціонерів;
- 3) достатня кількість зручних м'яких місць для сидіння (диван, крісла з високими спинками, що дозволяють приймати розслаблену позу);
- 4) належне освітлення;
- 5) естетичне оформлення «зеленої кімнати» (наявність кімнатних квітів, різноманітних дитячих іграшок і таке інше) [5, с.16].

На нашу думку, для належного облаштування «зелених кімнат» слід дотримуватися зазначених нижче вимог.

1. Вимоги локаційні (місце розташування «зеленої кімнати», облаштування входу до такої кімнати, шумоізоляція). Через те, що методика «зелена кімната» може використовуватись у різних сферах роботи із дітьми (психологами і працівниками дошкільних закладів, шкіл, органів опіки і піклування, служби у справах дітей, лікарень, благодійних організацій тощо), створення відповідного приміщення і її утримання може здійснюватись установами різних форм власності. У низці країн спеціальні кімнати для опитування дітей працюють на базі неурядових організацій. Наприклад, у Молдові для опитування дітей використовується кімната на базі неурядової організації «Ла Страда-Молдова», у Польщі – при благодійному фонді «Нічії діти», а також на базі соціальних служб і Центру захисту дітей [4, с. 24], у м. Руставі (Грузія) облаштовано чотири кімнати, дружні до дитини, які функціонують при департаменті поліції, прокуратурі, бюро правової допомоги та міському суді [7].

В Україні більшість «зелених кімнат» функціонують при відділах поліції. Водночас є кімнати на базі навчальних закладів системи МВС: «Зелена кімната» при Харківському національному університеті внутрішніх справ (далі – ХНУВС) [10, с. 60], «Зелена кімната» на базі Навчально-наукового Інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ [11, с. 340], тренінговий центр «Зелена кімната» у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ [12, с. 168], «Кризова кімната, дружня до дитини» Одеського державного університету внутрішніх справ [13], а у Львові така кімната облаштовується при Львівській обласній дитячій лікарні «Охматдит» [14]. Загалом відсутні будь-які обмеження щодо приналежності таких кімнат до конкретної організації або ж назви таких кімнат. На нашу думку, найкраще облаштовувати «зелені кімнати» на базі шкільних і дошкільних навчальних закладів. Насамперед це пояснюється тим, що фасад, територія та зовнішній вигляд таких навчальних закладів зазвичай є облагородженими більш привітно для дітей. По-друге, поруч із такими закладами перебуватимуть діти, що дасть можливість дитині почуватись комфортніше. По-третє, при таких закладах обов'язково працюють психологи, які можуть допомогти під час спілкування із дітьми.

Важливо також зменшити бюрократичні перепони, які виникають під час бронювання відповід-

ної кімнати. Зокрема, під час проведення Дослідження передумов запровадження нової практики допиту/опитування дитини, яка постраждала від сексуального насильства Жіночим консорціумом України за підтримки VICE (Міжнародного католицького бюро дитини) та ОАК Foundation зроблено висновок про те, що недоліком кімнати, розташованої у ХНУВС, є досить довга тривалість отримання дозволу на її використання (близько тижня) [9, с. 34]. Тому після облаштування відповідної кімнати доцільно передавати її на баланс відділу поліції чи управління, закріпити електронний порядок бронювання кімнати за допомогою онлайн-журналу кімнати. Такий журнал дасть змогу одразу побачити вільні години кімнати, узгодити цей час із іншими учасниками слідчої (розшукової) дії, розрахувати час на дорогу та інші організаційні моменти. Важливо, щоб бронювати «зелену кімнату» міг лише учасник кримінального провадження, який бере участь у допиті неповнолітнього – дізнавач, слідчий, прокурор, захисник, слідчий суддя, суддя, який би зазначав свої відповідні дані (номер службового посвідчення, номер свідоцтва на право зайняття адвокатською діяльністю тощо). На підтвердження бронювання система могла би відправляти відповідний лист на електронну адресу, яка зазначалася під час реєстрації, або ж у вигляді короткого смс-повідомлення з датою та часом бронювання, місцезнаходженням кімнати.

Вважаємо, що під час вибору приміщення для облаштування «зеленої кімнати» слід оцінити її віддаленість від проїжджої частини дороги, ізолятору тимчасового тримання, чергової частини, вольєрів для службових собак, якщо приміщення обирається при відділі поліції, а також урахувати інші фактори, які можуть створювати зайвий шум і вібрації у кімнаті. Більшість відділів поліції знаходяться у старих будинках, вхід до яких облаштований ґратами, на стінах розміщені оголошення про розшук осіб, різні офіційні брошури, там можуть перебувати потерпілі та підозрювані у провадженні, за яким проходить дитина в якості свідка. Аналогічно, на вході до суду можуть перебувати працівники служби охорони у форменому одязі, стояти метало-детектор, який видає незвичний звук у ввімкненому стані. Дитина, яка вперше відвідує такий заклад, може одразу злякатись і в подальшому не йти на контакт. Н.П. Бочкор, О.В. Даценко, К.Б. Левченко звертають увагу на те, що погана шумоізоляція може спричинити у дитини страх за те, що її почує хтось сторонній ззовні [5, с. 12].

Ми підтримуємо науковців, які вважають, що «зелена кімната» повинна мати окремий вхід. Зокрема, у прокуратурі м. Руставі (Грузія) такий вхід облаштований окремо від основного входу. Це зроблено спеціально для того, щоб дитина, яка направляється у кімнату, не бачила та не комунікувала з іншими особами, які заходять до прокуратури [7]. Вважаємо, що вхід у «зелену кімнату» повинен облаштовуватися із протилежного боку від центрального входу у будівлю або збоку. Перед входом має бути облаштований пандус для колясок і для інвалідів.

2. Мікроклімат кімнати (температура, освітлення, провітрювання).

У кімнаті має підтримуватися середня температура 18-20 °С. У холодну пору року приміщення має обігріватись опалювальними приладами, які слід закривати негорючими перегородками, решітками. Вважаємо, що задля підтримання потрібної температури кімнати найбільш доцільно використовувати кондиціонер. По-перше, це дозволить регулювати температуру кімнати окремо від усього закладу, при якому вона облаштована, по-друге, кондиціонер додатково очищує і зволожує повітря. Окремі вимоги необхідно застосувати щодо вікон – високі теплоізоляційні характеристики, наявність кватирок чи фрамуг, дитячого замка безпеки тощо. Природне освітлення має бути рівномірним і не створювати блиску. Для штучного освітлення доцільно використовувати світильники переважно відбитого світлорозподілу, які додатково забезпечують атмосферу для відпочинку і дозволять уникнути засліплення.

Основні вимоги до приміщень, у яких проводять час діти (заклади дошкільної освіти, загальної середньої освіти, інтернати), закріплені у державних стандартах і державних будівельних нормах. Отже, усі ці будівлі будуються та облаштовуються в межах чітких правил. Затвердження основних вимог до «зелених кімнат» у відповідному державному стандарті забезпечить дотримання техніки безпеки і створення необхідних умов для дитини.

3. Колір стін та обстановка кімнати. Науковці звертають увагу на те, що «зелена кімната» не обов'язково має бути пофарбованою в зелений колір [8, с. 121]. Наприклад, на думку Н.П. Бочкор, О.В. Даценко, К.Б. Левченко, з якою ми також погоджуємося, стіни мають бути пофарбованими у теплі пастельні тони [5, с. 13]. Як зазначають практики, надмірне використання одного кольору в інтер'єрі, у даному випадку зеленого, може не

заспокоювати, а навпаки дратувати і тиснути на психіку [8, с. 25].

У більш обладнаних кімнатах зазвичай присутній прозорий стіл для того, щоб оцінювати і слідкувати за поведінкою дитини під час допиту, тобто вона може проявляти рухи, які свідчать про замкнутість, тривогу, занепокоєння тощо [6, с. 119].

Облаштування приміщення повинно складатися із двох комплектів стільців і столиків різної висоти. Облаштування кімнати м'яким кріслом чи диваном дає дитині можливість вибору місця для сидіння. Науковці звертають увагу на необхідність розміщення м'яких меблів обличчям до дверей, що дозволяє дитині відчувати певний контроль за тим, хто заходить до кімнати. Окрім того, доцільно покласти невеличкий килимок, оскільки деякі діти люблять сидіти на підлозі [5, с. 15].

Кімната не повинна бути перенасиченою дрібними деталями чи мати якісь акценти, які будуть відволікати дитину, дезорієнтувати її. У такій кімнаті буде складніше звикнути та освоїтись. Для створення відчуття затишку у кімнаті можна використовувати акваріуми і кімнатні рослини.

Польська психологиня А. Будзінська зазначає, що кімната, дружня до дитини не може нагадувати кімнату для ігор чи шкільний клуб. Ураховуючи різний вік опитуваних дітей, кімната має бути обладнана меблями різної величини, щоб діти могли впиралися ногами у підлогу і спиратися долонями на стіл, що сприяє почуттю безпеки. Рекомендується покласти лише декілька м'яких іграшок для дружньої атмосфери. Серед реквізитів, які допомагають дитині описати речі, які їм важко назвати словами, передбачаються схематичні малюнки фігур людей та анатомічні ляльки [73, с. 13-14].

II. Вимоги до облаштування робочого приміщення «Зеленої кімнати».

Ця кімната призначена для спостереження за дитиною під час опитування іншими учасниками кримінального провадження. Оскільки у цій кімнаті перебувають лише повнолітні, особливих вимог до її облаштування немає. Головне у цьому приміщенні – можливість розміщення великої кількості людей, навіть проведення судового засідання, проведення аудіо- та відеозапису. Тому у кімнаті має бути відповідна кількість стільців і столів.

У робочій кімнаті спостереження, окрім стола і стільців, монтується технічне обладнання, яке дозволяє дивитися, як проходить опитування: монітор, підсилувач, обладнання для відео- та

аудіозапису. Таким чином на моніторі можна бачити зображення з камери, яка веде запис, і чути хід опитування [5, с. 18].

Спілкування між особою, яка працює з дитиною у терапевтичному залі та особами, які перебувають у робочому приміщенні, може здійснюватися за допомогою бездротової гарнітури. Тоді особи, які спостерігають за опитуванням, можуть ставити свої запитання [5, с. 19] або ж надавати певні рекомендації для роботи з дитиною.

Висновки. Загальні вимоги для облаштування «зелених кімнат» з урахуванням міжнародних стандартів і рекомендацій фахівців передбачають наявність світлого і затишного терапевтичного залу, в якому панує атмосфера безпеки і конфіденційності, з оформленням інтер'єру комфортними меблями та іграшками відповідно до віку дитини. Із метою становлення більш конкретних стандартів для облаштування терапевтичного та робочого приміщень «зеленої кімнати» запропоновано:

1) облаштувати «зелені кімнати» на базі навчальних закладів освіти, де уже існує «ком-

фортна обстановка» для перебування дітей. Такі приміщення повинні передаватися на обслуговування управлінням та відділам поліції;

2) задля спрощення процедури і зменшення часу на бронювання «зеленої кімнати» доцільно запровадити електронну реєстрацію через мережу Інтернет та отримання відповідного підтвердження теж в електронній формі, у вигляді електронного листа чи смс-повідомлення;

3) певні норми облаштування (місцерозташування, наявність окремого входу, температурний режим, вимоги до вікон і звукоізоляції тощо) «зелених кімнат» слід закріпити у відповідних державних стандартах подібно державним стандартам щодо облаштування дошкільних навчальних закладів та інших закладів освіти, що надасть можливість забезпечити комфортні умови перебування дітей, урахувати їхні інтереси і привести вигляд усіх наявних кімнат до єдиної форми;

4) робоче приміщення «зеленої кімнати» повинно вмещувати велику кількість присутніх (зокрема проведення виїзного судового засідання) і містити відповідну кількість столів і стільців.

Список літератури:

1. Про схвалення Національної стратегії реформування системи юстиції щодо дітей на період до 2023 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.12.2018 р. № 1027-р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1027-2018-%D1%80#Text> (дата звернення: 08.07.2021).

2. Будзинська А. Як опитувати дитину: порадник для фахівців, які беруть участь в опитуванні малолітніх свідків та потерпілих. URL: https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/book_opytuvaty_dytyuny.pdf (дата звернення: 05.07.2021).

3. Портал МВС. У Нацполіції створений сектор ювенальних слідчих. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/press-center/news/vidsyogodni-v-nacpoliciyi-stvorenii-sektor-yuvenalnix-slidcix-igor-klimenko> (дата звернення: 05.07.2021).

4. Пурас Д., Калашник О., Кочемировська О.; Цюман Т. Методичні рекомендації щодо опитування дітей, що стали свідками та/або жертвами насильства, а також вчинили насильство : метод. посіб. / за заг. ред. Т. Цюман. Київ : ФОП КЛИМЕНКО, 2015. 114 с.

5. Бочкор Н.П., Даценко О.В., Левченко К.Б. та ін. «Зелені кімнати»: рекомендації до обладнання. Київ : ТОВ «Агентство «Україна», 2012. 28 с.

6. Пряхіна Н.О., Дяк В.М. Особливості допиту (опитування) неповнолітніх за методикою «Зелена кімната». *Експлуатація як складова торгівлі людьми: виміри, тенденції та шляхи протидії* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 6–7 червня 2019 р) / упор. О.М. Балинська, Г. Я. Савчин. Львів: ЛьВДУВС, 2019. С. 116–120.

7. UNICEF. Child-friendly Spaces for children in contact with the law in Georgia. URL: <https://www.unicef.org/georgia/stories/child-friendly-spaces-children-contact-law-georgia>(дата звернення: 01.07.2021).

8. Винниченко Ю.Д. «Зелена кімната» у практиці досудового розслідування: поняття та значення. *Захист прав людини: міжнародний та вітчизняний досвід*: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 16 травня 2019 р.). Київ : Національна академія прокуратури України, 2019. С. 120–122.

9. Дослідження передумов запровадження нової практики допиту/опитування дитини, яка постраждала від сексуального насильства. Жіночий консорціум України за підтримки VICE (Міжнародного католицького бюро дитини) та OAK Foundation. 48 с.

10. Безсонна Т.Ф., Носова О.Ю. «Зелена кімната» як ефективний метод реалізації права дітей на особливе ставлення з боку правоохоронних органів. *Харківський національний університет внутрішніх справ: 25 років досвіду та погляд у майбутнє (1994–2019 рр.)* : зб. тез доп. на міжнар. наук.-практ. конф. до 25-річчя створення ун-ту (Харків, 22 листопада 2019 р.). С. 59–61.

11. Христюк О.С., Федоровська Н.В. Психолого-педагогічні аспекти підготовки майбутніх фахівців-психологів національної поліції до допиту дітей – жертв насильства. *Актуальні проблеми досудового розслідування та судового розгляду злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей, шляхи їх вирішення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 19 червня 2020 року) / редкол.: В. В. Черней, С.Д. Гусарев, С.С. Чернявський, В.В. Корольчук. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 338–341.

12. Довідник працівника поліції превентивної діяльності : навч. посібник / кол. авт. ; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, Засл. юрист України А.Є. Фоменко. Дніпро : ДДУВС, 2018. 180 с.

13. Використання «Кризової кімнати, дружньої до дитини» Одеського державного університету внутрішніх справ на практиці. URL: <http://oduvsv.edu.ua/news/vikoristannya-krizovoyi-kimnati-druzhnoyi-do-ditini-odeskogo-derzhavnogo-universitetu-vnutrishnih-sprav-na-praktitsi/> (дата звернення: 03.07.2021).

14. Львівська районна державна адміністрація. *На Львівщині обговорили механізми роботи у кризовій кімнаті, дружній до дитини*. URL: <https://lviv-rda.gov.ua/na-lvivschyni-obhovoryly-mehanizmy-roboty-u-krizovij-kimnati-druzhnij-do-dytyny/> (дата звернення: 03.07.2021).

15. Офіційний портал Києва. *У Дарницькому районі з'явиться «кімната, дружня до опитування дітей», які стали свідками чи постраждали від насильства*. URL: https://kyivcity.gov.ua/news/u_darnitskomu_rayoni_zyavitsya_kimnata_druzhnya_do_opituvannya_ditey_yaki_stali_svidkami_chi_postrazhdali_vid_nasilstva/ (дата звернення: 27.07.2021).

16. Львівська обласна державна адміністрація. В ОХМАТДИТі запрацювала Кризова кімната, дружня до дитини. URL: <https://loda.gov.ua/news?id=60789> (дата звернення: 27.07.2021).

Chervinko M.V. ARRANGEMENT STANDARDS AND TECHNICAL SUPPORT OF “GREEN ROOMS”

The article is dedicated to the analysis of the current standards of arrangement and technical support of «green rooms» for interrogation of children during criminal proceedings. The «green room» consists of two separate rooms that have their own standards and perform different functions. The therapeutic room is designed for interviewing a child, thus, it requires proper sound insulation, microclimate, comfortable furniture for children of all ages, soft lighting, and aesthetic design. It is suggested that the therapeutic room shall be arranged in terms of three main areas: the location of the «green room», the arrangement of the entrance to the room, sound insulation; microclimate in the room (temperature, lighting, ventilation); wall color and design. It is reasonable to have the «green rooms» operating on the territory or premises of a school or primary educational institutions and transfer them to the balance of the police department in order to reduce the time for obtaining a permit and booking such rooms. The need to use an electronic logbook for booking a «green room» and registration of participants is emphasized. It is established that separate entrance to the «green room» minimizes the possibility for a minor to meet other participants in criminal proceedings, as well as protect the child from fear of the official institution, bars, etc. It is stated that proper sound insulation gives the child a sense of security and intimacy and allows us to hold the child's attention longer. The stable temperature in the room, as well as air purification, can be achieved with the help of air conditioners. The importance of using windows with high thermal insulation with transoms or vents is indicated. The design of the room should be concise without many details or unnecessary items that can distract the child. The room should have furniture and toys for children of all ages. The special requirements for the arrangement of the working space of the «green room» should include the following: the possibility of holding a court hearing, providing a working area for all participants and equipping such a room with video and audio recording. It is concluded that it is necessary to approve standards for the arrangement of «green rooms» in the state standards of Ukraine.

Key words: international standards, child-friendly criminal proceedings, the «green room» method, peculiarities of interrogation of a minor, the place of interrogation of a minor.